Regeringens proposition 2008/09:59

Immunitet och privilegier för Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar)

Prop. 2008/09:59

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 23 oktober 2008

Fredrik Reinfeldt

Sten Tolgfors
(Försvarsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår i denna proposition att riksdagen godkänner överenskommelsen av den 19 december 2007 mellan Sverige och Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar). Vidare föreslås en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Syftet med förslagen är att Sverige ska kunna genomföra ett försvarsmaterielprojekt om mjukvarudefinierad radio inom ramen för Europeiska försvarsbyrån med Occar som projektledande organisation. För att Sverige ska kunna använda Occar som projektledande organisation förutsätts att vissa regler om immunitet och privilegier införlivas med svensk rätt.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 februari 2009.

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut 3

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall 4

3 Ärendet och dess beredning 5

4 Occar 5
4.1 Bakgrund 5
4.2 Reglerna om immunitet och privilegier 6

5 Godkännande av överenskommelsen mellan Sverige och Occar 9

6 Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall 11

7 Ikraftträdande 12

8 Kostnader 12

Bilaga 1 Överenskommelsen mellan Sverige och Occar 13

Bilaga 2 Utdrag ur Occar-konventionen 15

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 oktober 2008 23

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner överenskommelsen av den 19 december 2007 mellan Sverige och Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar) om ett teknikdemonstrationsprogram om mjukvarudefinierad radio benämnt Essor, med reservation för att bestämmelserna avseende beskattning i artiklarna 4 och 17 i annex I till konventionen den 9 september 1998 om inrättandet av Occar inte ska tillämpas på verksamhet i Sverige, svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige,
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall ska införas en ny paragraf, 2 e §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 e §
	Sådan immunitet och sådana privilegier som följer av konventionen den 9 september 1998 om inrättandet av Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar) ska tillämpas på den verksamhet som följer av överenskommelsen den 19 december 2007 mellan Sverige och Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete om teknikdemonstrationsprogrammet Essor.
	Bestämmelserna avseende beskattning i artiklarna 4 och 17 i annex I till konventionen ska inte tillämpas på verksamhet i Sverige, svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige.
	Sådan immunitet och sådana privilegier som avses i artiklarna 13, 14, 15 b, e och g samt 16 c i annex I till konventionen ska inte tillämpas på svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen bemyndigade den 7 juni 2007 Försvarets materielverk att förhandla med Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Organisme Conjoint de Coopération en matière d'Armement – Occar) i syfte att låta organisationen svara för upphandlingen inom ett av Europeiska försvarsbyrån initierat teknikdemonstrationsprogram avseende mjukvarudefinierad radio benämnt Essor (European Secure Software Defined Radio Referential). Sverige är en av deltagarna i forskningsprogrammet. För att möjliggöra för Occar att svara för upphandlingen inom Essor krävs att Sverige som icke medlem i organisationen förbinder sig att tillämpa vissa inom Occar gällande regler och arbetsformer, bl.a. bestämmelser om immunitet och privilegier för Occar, dess personal, experter samt nationella företrädare från medlemsstaterna.

Efter särskild framställan från Occar i dessa frågor beslutade regeringen den 19 december 2007 att genom skriftväxling ingå överenskommelse med Occar. Sverige ingick överenskommelsen med förbehåll för godkännande. Överenskommelsen träder i kraft den dag då parterna underrättat varandra om att deras konstitutionella krav för ikraftträdande har uppfyllts. Överenskommelsen finns i *bilaga 1*.

Bestämmelser om immunitet och privilegier för Occar, dess personal och experter samt företrädarna för dess medlemsstater finns i konventionen av den 9 september 1998 som inrättandet av Occar (härefter Occar-konventionen). Utdrag ur Occar-konventionen finns i *bilaga 2*.

Förslagen i denna proposition bygger på innehållet i en promemoria som upprättats inom Försvarsdepartementet. Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Skatteverket, Totalförsvarets forskningsinstitut och Tullverket har beretts tillfälle att yttra sig över förslagen i promemorian. Myndigheternas yttranden finns tillgängliga i Försvarsdepartementet (Fö2007/1153/MIL).

Lagrådet

Regeringen bedömer att de föreslagna lagändringarna är av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas.

4 Occar

4.1 Bakgrund

Occar grundades den 12 november 1996 och är en internationell organisation som samordnar gemensamma internationella bi- eller multilaterala utvecklingsprojekt inom försvarsmaterielsektorn. Ursprungliga medlemmar i Occar är Frankrike, Tyskland, Italien och Storbritannien. Occar grundades genom ett administrativt arrangemang mellan länderna och efter detta undertecknade länderna Occar-

konventionen, som trädde i kraft den 28 januari 2001. Till organisationen har dessutom Belgien anslutit sig år 2003 och Spanien år 2005. Occar:s huvudkontor finns i Bonn och organisationen har ca 210 anställda.

Occar har som mål att öka samarbetet inom försvarsmaterielsektorn och dess effektivitet samt att åstadkomma kostnadsbesparingar för deltagarländerna och samtidigt aktivera den europeiska industrins samarbete och deltagande i gemensamma teknologiprojekt. Occar administrerar och samordnar vissa av sina medlemsländers projekt för anskaffning av försvarsmateriel. Organisationen kan göra inköp och organisationens grundläggande mål är att öka effektiviteten och minska kostnaderna för materielsamarbetet.

Occar-konventionen möjliggör också för länder som inte är fullvärdiga medlemmar att delta projektvis i Occar:s projekt. Detta förutsätter att dessa länder godkänner de centrala ramarna för Occar:s verksamhet, utan att de behöver ansluta sig till konventionen.

Europeiska försvarsbyrån har till uppgift att utveckla försvarskapacitet på området krishantering samt främja och stärka det europeiska försvarsmaterielsamarbetet, stärka den försvarsindustriella och tekniska basen i Europa samt skapa en konkurrenskraftig europeisk försvarsmaterielmarknad. Försvarsbyrån ska även bidra till genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) och framför allt den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP).

I den fortsatta utvecklingen av europeiskt samarbete inom ESFP-området är Europeiska försvarsbyrån och Occar centrala aktörer. Försvarsbyrån är inte en genomförarorganisation för stora utvecklings- och upphandlingsprojekt. Projekt som medlemsländerna väljer att genomföra, bl.a. inom ramen för försvarsbyrån, avses kunna drivas med Occar som projektledande organisation.

Teknikdemonstrationsprogrammet Essor är ett franskt initiativ till att samarbeta och samfinansiera ett europeiskt initiativ för mjukvarudefinierad radio. Informationsförmedlingen och situationsmedvetenheten blir allt viktigare inom krishanteringen. Den mjukvarudefinierade radion anses som en ny typ av kommunikationsteknologi som det är möjligt att utveckla för framtiden. Genom den mjukvarudefinierade radion kan de talrika tidigare radioformerna kombineras till ett enda medium som kan omformas och definieras med hjälp av mjukvara. Det potentiella användbarhetsområdet sträcker sig från försvarets behov till myndighetssamarbete och civil krishantering.

4.2 Reglerna om immunitet och privilegier

I Occar-konventionens kapitel XI artikel 40 samt i annex I regleras frågor om immunitet och privilegier för Occar, dess personal och experter samt företrädare från dess medlemsstater.

Occar, dess personal och experter, liksom företrädare från dess medlemsstater ska åtnjuta den immunitet och de privilegier som framgår av annex I.

Occar ska ingå avtal om huvudkontor, programavdelningar och anläggningar med de medlemsstater på vars territorium Occar har sådant huvudkontor, programavdelning och anläggning.

Annex I

I *artikel 1* anges att Occar:s byggnader och lokaler ska vara okränkbara.

Artikel 2 anger att Occar:s arkiv ska vara okränkbara.

Artikel 3 behandlar frågor om domsrätt och exekution. Occar:s egendom och tillgångar ska bl.a. åtnjuta immunitet mot beslag, förverkande, expropriation och kvarstad.

Enligt *artikel 4* ska Occar:s egendom och inkomster, inom ramen för organisationens officiella verksamhet, vara befriade från alla direkta skatter. Medlemsstaterna ska vidare, när så är möjligt, vidta lämpliga åtgärder för att efterskänka eller återbetala sådana indirekta skatter och avgifter som ingår i priset på varor eller på tjänster som förvärvas för Occars:s omedelbara tjänstebruk och som har ett avsevärt värde.

Artikel 5 anger att import eller export av varor som genomförs av Occar eller sker på dess uppdrag och som är strikt nödvändigt för genomförandet av organisationens officiella verksamhet ska undantas från import- eller exportavgifter, samt från alla import- eller exportförbud och restriktioner.

Enligt *artikel 6* omfattar Occar:s officiella verksamhet som nämns i artiklarna 4 och 5 organisationens administrativa verksamhet, samt dess hantering i samband med organisationens socialförsäkringssystem. Artiklarna 4 och 5 gäller inte för skatter och avgifter som utgör betalning för allmännyttiga tjänster.

Enligt *artikel 7* ska inga undantag medges under artiklarna 4 och 5 för varor som inhandlats eller importerats för Occar-personalens personliga syften. Detsamma gäller för utnyttjade av tjänster.

Artikel 8 anger att varor som anskaffats eller importerats i enlighet med artiklarna 4 och 5 får inte säljas eller skänkas, utom i enlighet med villkor som angivits av den medlemsstat som har beviljat befrielsen. Varor och tjänster som sker mellan Occar:s huvudkontor och andra Occar-lokaler, eller för vissa andra i artikeln angivna syften, ska vara helt fria från kostnader eller restriktioner.

Enligt *artikel 9* ska Occar utan restriktioner få sända och motta publikationer eller annan informationsmateriel.

Occar får hantera alla typer av tillgångar, valutor, kontanter och säkerheter (*artikel 10*).

I *artikel 11* anges att Occar ska behandlas på samma sätt som andra internationella organisationer såvitt avser dess officiella korrespondens.

Artikel 12 reglerar inresa, vistelse och utresa. Medlemsstaterna ska, om det behövs, underlätta inresa, vistelse och utresa för Occar:s personal.

Enligt *artikel 13* ska representanter från medlemsstater, i deras tjänsteutövning vid mötesresor, få vissa privilegier och viss immunitet. Detta

för att säkerställa fullständigt oberoende vid tjänsteutövningen beträffande Occar. En medlemsstat har dock en skyldighet att häva immuniteten för en representant när immuniteten hindrar en juridisk prövning och ett hävande kan ske utan att stå i strid med de skäl för vilka immuniteten lämnades. Medlemsstaternas representanter ska har rätt till följande immunitet och privilegier: Immunitet mot arrestering och kvarhållande samt beslagtagande av personligt bagage. Immunitet mot varje slag av rättsligt förfarande när det gäller i tjänsten gjorda, skriftliga eller muntliga uttalanden samt i tjänsten utförda handlingar; sådan immunitet kvarstår även efter det att deras resa är avslutad. Immuniteten avser dock inte trafikförseelser eller motorfordonsolycka där fordonet framförts av eller tillhör personen ifråga. Samtliga officiella dokument är okränkbara. Rätt finns att använda koder och att motta dokument och korrespondens genom särskild kurir eller i förseglade väskor. Tillsammans med sina äkta makar och barn är personerna inte underkastade immigrationsrestriktioner eller registreringsskyldigheter för utlänningar. De har även rätt till särskilda förmåner såvitt avser valuta- och växlingskontroll, samt gränspassering av personligt bagage.

I *artikel 14* anges att Occar:s direktör och dennes ställföreträdare ska åtnjuta de privilegier och den immunitet som gäller för diplomatiska företrädare med motsvarande rang.

Artikel 15 behandlar frågor om immunitet och privilegier för Occar:s personal: Immunitet mot varje slag av rättsligt förfarande när det gäller i tjänsten gjorda, skriftliga eller muntliga uttalanden samt i tjänsten utförda handlingar; sådan immunitet kvarstår även efter det att deras anställning vid Occar är avslutad. Immuniteten avser dock inte trafikförseelser eller motorfordonsolycka där fordonet framförts av eller tillhör personen ifråga. Undantagna från alla skyldigheter såvitt avser militärtjänst. Samtliga officiella dokument är okränkbara. Tillsammans med sina familjemedlemmar ska de vara undantagna sådana immigrationsrestriktioner och registreringsskyldigheter för utlänningar i enlighet med vad som gäller för personal tillhörande internationella organisationer. Tillsammans med sina familjemedlemmar har de samma möjligheter till repatriering som diplomatiska företrädare har i händelse av en internationell kris. De har rätt att tullfritt införa möbler och personliga tillhörigheter vid första stationeringstillfället i en medlemsstat. Samma sak gäller vid utförsel av motsvarande gods vid avslutande av tjänstgöringen i landet ifråga. Närmare villkor beslutas av den berörda medlemsstaten.

Artikel 16 behandlar experter som inte är att anse som personal i enlighet med artikel 15. Experterna har rätt till följande. Immunitet mot varje slag av rättsligt förfarande när det gäller i tjänsten gjorda, skriftliga eller muntliga uttalanden samt i tjänsten utförda handlingar; sådan immunitet kvarstår även efter det att deras anställning vid Occar är avslutad. Immuniteten avser dock inte trafikförseelser eller motorfordonsolycka där fordonet framförts av eller tillhör personen ifråga. Samtliga officiella dokument är okränkbara. Särskilda förmåner såvitt avser valuta- och växlingsbestämmelser, samt gränspassering av personligt bagage.

Vidare ska enligt *artikel 17* Occar:s direktörs och anställdas löner och förmåner som utges av Occar vara belagda med en skatt till förmån för Occar. Befrielse från nationell inkomstskatt för löner och förmåner som

betalas av Occar gäller således för dessa kategorier. Sådana löner och förmåner får dock beaktas vid bedömning av vilket belopp som ska betalas i skatt för inkomster från andra källor. Denna bestämmelse omfattar inte livräntor eller pensioner som utbetalas till dem som tidigare har varit anställda vid Occar.

Enligt *artikel 18* ska artiklarna 15 och 17 tillämpas för samtliga personalkategorier för vilka Occar:s tjänsteföreskrifter gäller. Direktionen bestämmer vilka expertkategorier som ska omfattas av artikel 16. Namn, titel och adress på experterna ska kommuniceras med medlemsstaterna.

För det fall Occar skapar sitt eget system för social trygghet ska organisationens direktör och anställda undantas från obligatorisk betalningsskyldighet till nationella socialförsäkringsorgan. Detta förutsätter dock avtal med medlemsstaterna i enlighet med artikel 24 (*artikel 19*).

Enligt *artikel 20* har direktören skyldighet att häva immuniteten när immuniteten hindrar en juridisk prövning och ett hävande kan ske utan att stå i strid med de skäl för vilka immuniteten lämnades. Direktionen ansvarar för hävande av immunitet beträffande verkställande direktören.

Artikel 21 anger att Occar ska samarbeta med berörda myndigheter i medlemsstaterna i syfte att bl.a. förhindra missbruk av den immunitet och de privilegier som nämns i annexet.

Varje medlemsstat behåller rätten att i vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder (*artikel 22*).

Ingen medlemsstat behöver medge sina egna medborgare eller individer som har permanent uppehälle sådan immunitet eller sådana privilegier som anges i artiklarna 13, 14, 15 b, e, g samt 16 c (*artikel 23*).

Enligt *artikel 24* får Occar, efter direktionsbeslut, med en eller flera medlemsstater ingå ytterligare avtal som rör innehållet i annexet.

Artikel 25 behandlar försäkringsfrågor beträffande fordon.

5 Godkännande av överenskommelsen mellan Sverige och Occar

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner överenskommelsen den 19 december 2007 mellan Sverige och Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar) om ett teknikdemonstrationsprogram om mjukvarudefinierad radio benämnt Essor, med reservation för att bestämmelserna avseende beskattning i artiklarna 4 och 17 i annex I till konventionen den 9 september 1998 om inrättandet av Occar inte ska tillämpas på verksamhet i Sverige, svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har i huvudsak inte haft något att erinra mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Sverige har genom sitt deltagande i samtliga EU-ledda insatser och genom sitt åtagande som ramnation för en av EU:s stridsgrupper en framträdande roll i ESFP. Sverige deltar i och stödjer aktivt unionens utvecklande av krishanteringsförmåga, bl.a.

genom ett aktivt deltagande i och bidrag till Europeiska försvarsbyråns arbete. Uppfyllandet av unionens civila och militära målsättningar inom ramen för ESFP är av vikt för Sverige och innebär bl.a. ett aktivt deltagande i förmågeutvecklingen inom ramen för EU. Det är därför angeläget för Sverige att fortsatt kunna delta i den fortsatta utvecklingen av europeiskt samarbete inom ESFP-området.

Enligt Försvarsberedningen bör Sverige i större utsträckning använda befintliga organisationer inom materiel- och logistikområdet. Försvarsberedningen stödjer svenskt deltagande i relevanta samarbetsprojekt som genomförs inom ramen för Occar, då detta bl.a. är ett sätt för att kunna maximera fördelarna av vårt EU-medlemskap (se Ds 2008:48 Försvar i användning s. 64).

Regeringen delar Försvarsberedningens bedömning. Det är således angeläget för Sverige att vid samarbeten inom Europa med länder som är medlemmar i Occar eller genom Europeiska försvarsbyråns försorg kunna utnyttja befintliga organisationer vid kontraktering för upphandling av forsknings- och teknologitjänster samt materiel. Projekt som länderna väljer att genomföra, antingen mellanstatligt eller inom ramen för Europeiska försvarsbyrån, ska kunna drivas med Occar som ledande organisation. Fler materielprojekt förutses komma att drivas på detta sätt, framför allt inom ramen för försvarsbyrån.

Närmast finns för svenskt vidkommande ett samarbete med Occar i syfte att låta organisationen svara för upphandlingen inom Essor-projektet. Det avsedda samarbetet med Occar förutsätts dock ske utan att frågan om medlemskap i organisationen aktualiseras för Sveriges räkning i nuläget. Regeringen bedömer att utvecklingen inom den Europeiska försvarsbyrån och dess förhållande till andra organisationer, som t.ex. Occar, bör avvaktas innan ett ställningstagande till ansökan eller intresseanmälan för medlemskap i Occar sker.

Occar är en internationell organisation med fast institutionell struktur upprättad genom en internationell överenskommelse i skriftlig form. Internationella organ av sådan karaktär betraktas som folkrättsliga subjekt och anses böra tillerkännas rättskapacitet liksom viss immunitet och vissa andra förmåner för att på ett från medlemsländerna oberoende sätt kunna fullgöra de uppgifter dessa lämnat organisationen. Immunitet innebär att en talan inför domstol eller en ansökan om verkställighet ska avvisas. Privilegier innebär vissa undantag från nationell lagstiftning. Genom överenskommelsen åtar sig Sverige att, begränsat till deltagandet i teknikdemonstrationsprogrammet Essor, ge Occar, dess personal och experter samt medlemsstaternas företrädare immunitet och privilegier. Bestämmelserna avseende beskattning i artiklarna 4 och 17 i annex I till Occar-konventionen ska dock inte tillämpas på verksamhet i Sverige, svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige. Sverige ska i samband med avlämnandet av notifikationen om att de konstitutionella kraven för överenskommelsens ikraftträdande är uppfyllda avge en reservation med denna innebörd.

Eftersom överenskommelsen förutsätter ändring av lag krävs, enligt 10 kap. 2 § regeringsformen, riksdagens godkännande av överenskommelsen.

6 Ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Regeringens förslag: Lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall ska även omfatta sådan immunitet och sådana privilegier som följer av konventionen den 9 september 1998 om inrättandet av Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar) avseende den verksamhet som följer av överenskommelsen den 19 december 2007 mellan Sverige och Occar om ett teknikdemonstrationsprogram om mjukvarudefinierad radio benämnt Essor. Bestämmelserna avseende beskattning i artiklarna 4 och 17 i annex I till konventionen ska inte tillämpas på verksamhet i Sverige, på svenska medborgare eller på personer som är bosatta i Sverige. Vidare ska sådan immunitet och sådana privilegier som avses i artiklarna 13, 14, 15 b, e och g samt 16 c i annex I till konventionen inte tillämpas på svenska medborgare eller personer som är bosatta i Sverige.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Tillägg har gjorts beträffande vissa bestämmelsers tillämplighet för svenska medborgare och personer som är bosatta i Sverige.

Remissinstanserna: *Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Skatteverket* och *Totalförsvarets forskningsinstitut* har i huvudsak inte haft något att erinra mot promemorians förslag. *Tullverket* har lämnat vissa synpunkter som behandlas nedan.

Skälen för regeringens förslag: För att internationella avtalsbestämmelser ska bli gällande inför svenska myndigheter måste de införlivas med svensk rätt. Frågor om immunitet och privilegier för internationella organ och personer med anknytning till sådana organ regleras i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

För att Occar-konventionens bestämmelser ska bli gällande inför svenska myndigheter beträffande Essor-projektet bör detta regleras i en ny 2 e § i denna lag.

Tullverket har pekat på artikel 23 i annex I till Occar-konventionen och ifrågasatt varför artikeln inte utnyttjats i promemorians lagförslag. Tullverket har vidare efterlyst förtydliganden av artikel 5 i annex I till Occar-konventionen beträffande frågor om tullfrihet och restriktioner för import och export av varor.

Regeringen vill här understryka att lagförslaget endast omfattar Essor-samarbetet och att tillämpligheten av Occar-konventionens bestämmelser i Sverige därför bedöms bli ytterst begränsad. Det är dock lämpligt att även under dessa förhållanden utnyttja den nu aktuella bestämmelsen. I enlighet med artikel 23 ska således svenska medborgare och personer som är bosatta i Sverige inte ges sådan immunitet och sådana privilegier som nämns i artiklarna 13, 14, 15 b, e och g samt 16 c.

Artikel 5 i annex I till Occar-konventionen avser endast varor som Occar behöver för sin officiella verksamhet. Artikeln ska läsas med artiklarna 6–8. Exempel på sådana varor är IT-utrustning, kontorsmateriel, möbler etc. Vid prövningen om en import eller en export av en vara är absolut nödvändig för genomförandet av Occar:s officiella verksamhet får vägledning sökas i gällande praxis beträffande

Sveriges förhållande till motsvarande andra internationella organisationer.

7 Ikraftträdande

Ändringen bör genomföras snarast möjligt och föreslås därför träda i kraft den 1 februari 2009.

8 Kostnader

Enligt regeringens bedömning förväntas inga kostnader uppkomma till följd av förslagen i denna proposition.

Överenskommelsen mellan Sverige och Occar

19 december 2007

Försvarsdepartementet
Försvarsministern

José Antonio Alonso
Spaniens försvarsminister

Brev om godkännande

Herr minister,

Tack för Ert brev av den 17 juli med följande lydelse:

”Herr minister,

Efter överläggningarna mellan våra representanter som gjorde det möjligt att fastslå villkoren för Ert deltagande i teknikdemonstrationsprogrammet Essor (Essor TDP) och efter det integrationsbeslut om programmet Essor TDP som direktionen antog den 5 juni 2007, där direktionen godkänner att Occar förvaltar programmet, har jag äran att på Occar:s vägnar föreslå följande bestämmelser, detta under förutsättning att Er regering deltar i programmet i enlighet med den överenskommelse mellan de deltagande staterna som ska undertecknas i vederbörlig ord-ning:

1. Programmet Essor TDP ska förvaltas i enlighet med alla Occar:s bestämmelser och förfaranden.

2. Det ska inrättas en programstyrgrupp och en programkommitté med uppgift att förvalta programmet Essor TDP, i enlighet med dokumenten OMP 1, OMP 2, OMP 3 och OMP 4. De bestämmelser om immunitet och privilegier och den skiljeklausul som beskrivs i bilagorna I och II till konventionen om Occar ska tillämpas på programmet Essor TDP. Konungariket Sverige förbinder sig att vidta alla nationella åtgärder som krävs för att ge Occar:s an-ställda den immunitet och de privilegier som anges i bilaga I till konventionen om Occar och att ge verkan åt den skiljeklausul som anges i bilaga II till konventionen om Occar när programmet Essor TDP tillämpas.

3. När denna överenskommelse har trätt i kraft ska Konungariket Sverige förhandla om ett programbeslut med de övriga stater som deltar i programmet Essor TDP, detta på stränga villkor att Occar:s bestämmelser och förfaranden beaktas i programbeslutet och att Konungariket Sveriges deltagande är förenligt med riktlinjerna i bilaga D till OMP 2. När programbeslutet har undertecknats är Konungariket Sverige rättsligt bundet av programmet i samma utsträckning som de

medlemsstater i Occar som deltar i programmet. Programbeslutet ska utgöra ett sådant beslut som avses i artikel 38 i konventionen om Occar.

4. Detta brev ska tillsammans med Ert svar utgöra en överenskommelse mellan Occar och Sveriges regering om förvaltningen av programmet Essor TDP inom Occar, i enlighet med artikel 37 i konventionen om Occar. Denna överenskommelse träder i kraft den dag då ordföranden för Occar:s direktion har tagit emot Ert brev om godkännande.

Jag vore tacksam om Ni kunde bekräfta att Sveriges regering godtar bestämmelserna ovan.

Högaktningsfullt”

Jag har äran att meddela att Sveriges regering godtar bestämmelserna ovan och att denna överenskommelse träder i kraft den dag då Sverige senast skriftligen har underrättat Occar om att dess interna förfaranden när det gäller immuniteten och privilegierna för Occar:s anställda i enlighet med bilaga I till konventionen om Occar har avslutats.

I enlighet med bestämmelserna ovan utgör Ert brev och mitt svarsbrev en överenskommelse mellan Sveriges regering och Occar om förvaltningen av programmet Essor TDP inom Occar.

Högaktningsfullt

Sten Tolgfors
Försvarsminister

Utdrag ur Occar-konventionen

KAPITEL XI
RÄTTSLIG STÄLLNING, IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

ARTIKEL 40

1. Occar, dess personal och experter samt företrädarna för dess medlemsstater ska åtnjuta den immunitet och de privilegier som anges i annex I.

2. Avtal om Occar:s huvudkontor, programavdelningar och anläggningar som har inrättats i enlighet med bestämmelserna i denna konvention ska ingås mellan Occar och de medlemsstater inom vilkas territorium huvudkontoret, programavdelningarna och anläggningarna är belägna.

ARTIKEL 41

1. De befogenheter som anges i artiklarna 39 och 40 ska utövas av direktionen som i sin tur får delegera dem till direktören. Att direktionen inte har delegerat en befogenhet till direktören ska inte hindra direktionen att ge direktören, eller någon annan anställd som direktionen har utsett, rätt att underteckna ett avtal eller att anta eller underteckna en internationell överenskommelse.

2. Occar ska förhandla fram och ingå programavtal i enlighet med de detaljerade förfaranden och bestämmelser för avtal som avses i artiklarna 23 och 24 i denna konvention. Därefter fastställer parterna vilken lagstiftning som gäller för avtalet.

ANNEX I
IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

ARTIKEL 1

Occar:s byggnader och lokaler ska vara okränkbara; detta påverkar dock inte tillämpningen av artiklarna 3 och 4 i denna bilaga.

ARTIKEL 2

Occar:s arkiv ska vara okränkbara.

ARTIKEL 3

1. Occar ska åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden och exekution, utom i följande fall:
    a) Då organisationen genom ett beslut av direktionen uttryckligen har hävt denna immunitet i ett enskilt fall. Direktionen är skyldig att häva immuniteten i alla fall där ett åberopande av immuniteten skulle hindra att rättvisa skipas och det går att upphäva immuniteten utan att det skadar Occar:s intressen.
    b) Då en tredje man väcker skadeståndstalan till följd av en olycka som har orsakats av ett motorfordon som tillhör Occar eller används för dess räkning, eller då det har skett en överträdelse av trafikreglerna och ett sådant fordon är inblandat.
    c) I samband med verkställandet av en skiljedom som har utfärdats i enlighet med ett avtal som Occar har ingått.
    d) I samband med utmätning som grundar sig på ett beslut av de rättsliga myndigheterna, när utmätningen gäller löne- eller arvodestillgodohavanden som en anställd har hos Occar.

2. Occar:s egendom och tillgångar ska oberoende av var de är belägna åtnjuta immunitet mot varje form av beslag, förverkande, expropriation och kvarstad. De ska även åtnjuta immunitet mot alla former av administrativa eller provisoriska rättsliga tvångsåtgärder, om dessa inte är tillfälligt nödvändiga för att förhindra och undersöka olyckor där motorfordon som tillhör Occar eller används för dess räkning är inblandade.

ARTIKEL 4

1. Inom ramen för Occar:s officiella verksamhet ska organisationen, dess egendom och inkomster vara befriade från direkta skatter.

2. När Occar förvärvar eller använder varor eller tjänster av betydande värde som organisationen absolut behöver för sin officiella verksamhet, och när priset för sådana varor eller tjänster inkluderar skatter eller avgifter, ska medlemsstaterna där så är möjligt vidta lämpliga åtgärder för att bevilja befrielse från sådana skatter eller avgifter, eller för att återbetala dem.

ARTIKEL 5

Varor som Occar för in eller ut ur landet eller som förs in eller ut ur landet för organisationens räkning och som organisationen absolut behöver för sin officiella verksamhet ska vara befriade från alla import- och exportavgifter och från alla förbud mot eller restriktioner för import och export.

ARTIKEL 6

1. Vid tillämpningen av artiklarna 4 och 5 i denna bilaga ska Occar:s officiella verksamhet inbegripa dess administrativa verksamhet, bland annat dess aktiviteter i samband med systemet för social trygghet.

2. Bestämmelserna i artiklarna 4 och 5 är inte tillämpliga på skatter och avgifter som enbart tas ut för allmännyttiga tjänster.

ARTIKEL 7

Ingen befrielse ska beviljas enligt artiklarna 4 och 5 för varor som har förvärvats eller förts in eller för tjänster som har tillhandahållits till personlig nytta för Occar:s anställda.

ARTIKEL 8

1. Varor som har införskaffats i enlighet med artikel 4 eller förts in i enlighet med artikel 5 får enbart säljas eller överlåtas på de villkor som de medlemsstater som har beviljat befrielserna har fastslagit.

2. Förflyttningen av varor och tjänster mellan Occar:s huvudkontor och dess övriga anläggningar eller mellan dess olika avdelningar, eller mellan dem och en medlemsstats nationella inrättning för att genomföra något av Occar:s program, är befriad från alla slags avgifter och restriktioner. Medlemsstaterna ska vid behov vidta alla lämpliga åtgärder för att bevilja befrielse från avgifter eller ersättning för dem eller för att upphäva sådana restriktioner.

ARTIKEL 9

Spridningen av publikationer och annat informationsmaterial som skickas från eller till Occar får inte begränsas på något sätt.

ARTIKEL 10

Occar får ta emot och inneha alla typer av medel, valutor, kontanter eller värdepapper. Occar får också fritt avyttra dem för de syften som avses i konventionen och inneha konton i vilken valuta som helst i den utsträckning det krävs för att uppfylla sina skyldigheter.

ARTIKEL 11

1. När det gäller officiella meddelanden och överföring av dokument får de enskilda medlemsstaterna inte behandla Occar mindre gynnsamt än andra internationella organisationer.

2. Ingen censur ska tillämpas på Occar:s officiella meddelanden, oavsett kommunikationssätt.

ARTIKEL 12

Medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att underlätta inresa till, vistelse i eller utresa från deras territorier för Occar:s personal.

ARTIKEL 13

1. Medlemsstaternas företrädare ska åtnjuta följande immunitet och privilegier när de utför sitt arbete och under sina resor till och från möten:
    a) Immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande samt mot beslagtagande av personligt bagage.
    b) Immunitet mot rättsliga förfaranden, även efter uppdragets slut, i fråga om de åtgärder de utfört under sitt uppdrag, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden. Denna immunitet ska emellertid inte gälla då en medlemsstats företrädare har överträtt trafikreglerna eller i samband med en skada orsakad av ett motorfordon som ägs eller framförs av honom eller henne.
    c) Okränkbarhet för alla deras officiella handlingar och dokument.
    d) Rätt att använda koder och att ta emot dokument eller korrespondens med särskilt bud eller i förseglad väska.
    e) Befrielse för dem själva, deras makar eller makor och underhållsberättigade barn från alla åtgärder som begränsar inresa och från formaliteter för registrering av utlänningar.
    f) Samma möjligheter avseende valutakontroll som ges utländska regeringars företrädare med tillfälliga offentliga uppdrag.
    g) Samma tullättnader för personligt bagage som beviljas för diplomater.

2. Immunitet och privilegier beviljas inte medlemsstaternas företrädare som en personlig förmån, utan för att garantera fullständigt oberoende när de utför sina uppdrag inom ramen för Occar. En medlemsstat är därför skyldig att häva immuniteten för sina företrädare i de fall då fortsatt immunitet skulle hindra rättskipningen och den kan hävas utan att det påverkar de syften för vilka den beviljades.

ARTIKEL 14

Utöver den immunitet och de privilegier som anges i artikel 15 ska direktören och, när tjänsten är ledig, den person som utsetts att tjänstgöra i dennes ställe åtnjuta samma immunitet och privilegier som diplomater i motsvarande ställning har rätt till.

ARTIKEL 15

Occar:s anställda ska åtnjuta följande immunitet och privilegier:

a) Immunitet mot rättsliga förfaranden, även efter det att deras anställning vid Occar upphört, i fråga om de åtgärder de utfört under sitt uppdrag, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden. Denna immunitet ska emellertid inte gälla då en anställd av Occar har överträtt trafikreglerna eller i samband med en skada orsakad av ett motorfordon som ägs eller framförs av honom eller henne.
b) Befrielse från alla skyldigheter avseende militärtjänst.
c) Okränkbarhet för alla deras officiella handlingar och dokument.
d) Samma möjligheter när det gäller befrielse från invandringsbegränsningar och registreringsplikt för utlänningar som normalt beviljas anställda vid internationella organisationer. Familjemedlemmar som ingår i deras hushåll ska ha samma möjligheter.
e) Samma typer av privilegier när det gäller valutabestämmelser som dem som normalt beviljas anställda vid internationella organisationer.
f) Samma möjligheter till återvändande vid internationella kriser som diplomater. Familjemedlemmar som ingår i deras hushåll ska ha samma möjligheter.
g) Rätt att när de tillträder sin tjänst i den berörda medlemsstaten tullfritt föra in bohag och personliga tillhörigheter samt rätt att tullfritt föra ut sitt bohag och sina personliga tillhörigheter då deras tjänstgöringstid i medlemsstaten är slut, detta om inte annat följer av de villkor som medlemsstaten inom vars territorium rätten utövas i båda fallen anser nödvändiga.

ARTIKEL 16

Andra experter än de anställda som avses i artikel 15 ska, när de utför sina uppdrag med anknytning till Occar eller specialuppdrag för Occar:s räkning, åtnjuta följande immunitet och privilegier i den utsträckning det krävs för att de ska kunna utföra sina uppdrag, även under sådana resor som de gör för att utföra sina uppdrag och sådana specialuppdrag:

a) Immunitet mot rättsliga förfaranden i fråga om de åtgärder de utfört under sitt uppdrag, inbegripet muntliga och skriftliga uttalanden, utom då en expert har överträtt trafikreglerna eller i samband med en skada orsakad av ett motorfordon som ägs eller framförs av honom eller henne. Experterna ska åtnjuta denna immunitet även efter det att deras anställning vid Occar har upphört.
b) Okränkbarhet för alla officiella handlingar och dokument.
c) Samma möjligheter när det gäller valutabestämmelser och personligt bagage som beviljas utländska regeringars tjänstemän med tillfälliga offentliga uppdrag.

ARTIKEL 17

1. Occar:s direktör och anställda är skyldiga att betala skatt till förmån för Occar på de löner och arvoden de får av organisationen, enligt de villkor och förfaranden som direktionen har fastställt. Direktörens och de anställdas löner och arvoden ska vara befriade från nationell inkomstskatt. Medlemsstaterna har emellertid rätt att beakta dessa löner och arvoden när de bedömer hur mycket skatt som ska betalas på inkomster från andra källor.

2. Bestämmelserna i punkt 1 gäller inte livräntor och pensioner som Occar betalar ut till sina tidigare direktörer och anställda.

ARTIKEL 18

Artiklarna 15 och 17 i denna bilaga gäller alla kategorier av anställda som omfattas av Occar:s tjänsteföreskrifter. Om inte annat följer av artikel 22.1 i tjänsteföreskrifterna ska direktionen besluta vilka kategorier av experter som ska omfattas av artikel 16. Uppgifter om namn, befattning och adress för de anställda och de experter som avses i denna artikel ska emellanåt meddelas till medlemsstaterna.

ARTIKEL 19

Om Occar upprättar ett eget system för social trygghet ska organisationen och dess direktör och personal vara befriade från alla obligatoriska avgifter till nationella socialförsäkringsorgan om inte annat följer av avtal som slutits med medlemsstaterna i enlighet med artikel 24.

ARTIKEL 20

1. Den immunitet och de privilegier som föreskrivs i denna bilaga beviljas inte Occar:s direktör, personal eller experter som en personlig förmån. Immuniteten och privilegierna beviljas enbart för att säkerställa att Occar fungerar obehindrat under alla omständigheter och att de personer som åtnjuter dem är fullständigt oberoende.

2. Direktören är skyldig att häva immuniteten i de fall han eller hon anser att fortsatt immunitet skulle hindra rättskipningen och den kan hävas utan att det skadar Occar:s intressen. Direktionen har befogenhet att häva direktörens immunitet.

ARTIKEL 21

1. Occar ska alltid samarbeta med medlemsstaternas behöriga myndigheter i syfte att underlätta rättskipningen, se till att ordningsföreskrifter och föreskrifter om hanteringen av explosiva ämnen och lättantändligt material, folkhälsa, yrkesinspektion eller liknande nationell lagstiftning efterlevs samt för att förhindra missbruk av den immunitet, de privilegier och de möjligheter som föreskrivs i denna bilaga.

2. Förfarandet för det samarbete som avses i punkt 1 kan fastställas i de tilläggsavtal som avses i artikel 24.

ARTIKEL 22

Varje medlemsstat har rätt att vidta alla lämpliga försiktighetsåtgärder för att värna sina säkerhetsintressen.

ARTIKEL 23

Ingen medlemsstat är skyldig att bevilja den immunitet och de privilegier som avses i artiklarna 13, 14, 15 b, e och g samt 16 c till sina egna medborgare eller personer som när de tillträder sin tjänst i den medlemsstaten är stadigvarande bosatta där.

ARTIKEL 24

Occar får efter beslut av direktionen ingå tilläggsavtal med en eller flera medlemsstater för att ge verkan åt bestämmelserna i denna bilaga för staterna i fråga. Occar får också ingå andra avtal för att se till att organisationen fungerar effektivt och att dess intressen tryggas.

ARTIKEL 25

De fordon som Occar äger eller använder ska ha en ansvarsförsäkring i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller i den medlemsstat där fordonen används. Occar ska som anställningsvillkor kräva att de anställda har en ansvarsförsäkring för de fordon som de äger eller använder, detta i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller i den medlemsstat där fordonen används.

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 oktober 2008

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Malmström, Sabuni, Tolgfors

Föredragande: Statsrådet Tolgfors

Regeringen beslutar proposition 2008/09:59 Immunitet och privilegier för Organisationen för gemensamt försvarssamarbete (Occar).